

iveien for et saadant Foretagende igjennem fiskalske Genst.

Jeg troer, at det i Almindelighed vil være hensigtsmæssigt at fordre en Garantie for Udførelsen af et saadant Arbejde, inden man gav Concession; men jeg troer paa den anden Side ikke, at der er det Mindste tabt ved at give den til det kjøbenhavnske kongske Jernbaneselskab, saaledes som den her er clausuleret. Det maa nemlig erindres, at Concessionen vil bortfalde, dersom Selskabet ikke inden den foreslaaede Tids Udløb har gjort de fornødne Foranstaltninger til at sætte Sagen i værk; efter den Tid vil den aldeles falde bort. Hele Forskjellen mellem at give Regjeringen en saadan almindelig Bemyndigelse og at samtykke i en saadan Concession til det roeskildske Selskab er ikke den, at Sikkerheden gaar tabt, men Forskjellen er, at det i det ene Tilfælde berøver paa Vind og Veir, om der skal komme Noget ud deraf, og at man i det andet Tilfælde har en bestemt Corporation, som høilighen er interesseret i at træffe alle de fornødne Foranstaltninger til at sætte Sagen i værk; lykkes det ikke, da vil Staten efter den Tid have sin Frihed og kunne bruge den saaledes, som den vilde have benyttet den i det andet Tilfælde.

Jeg skal altsaa anbefale Sagen til Fremme, idet jeg troer, at navnlig den af den ærede Indenrigsminister anførte Betragtning, at den paagældende Bane rimeligvis vil forrente sig godt, uden at jeg om Realiteten for Dieblisket tør have nogen bestemt Formening, er den største Anbefaling, der kan gives et saadant Foretagende.

Monrad: Der er en Grund, som blev anført af den høitagtede Indenrigsminister, og som antyder, at denne Bane formeentlig er af stor Vigtighed. Han sagde nemlig, at han antog, at denne Bane vilde godt forrente sig; men, naar en Bane vil godt forrente sig, er det virkelig et Tegne paa, at Folk vilde bruge den, og denne Brug er det, som bestemmer, hvorvidt en Bane er af Vigtighed eller ikke. Jeg kan ikke nægte, at den besynderlige Kulde, hvormed Regjeringen har stillet sig ligeoverfor dette Foretagende, ikke har gjort noget godt Indtryk paa mig. Efterat man er gaaet

ind paa et for Staten saa byrdefuldt Foretagende, som at garantere 4 pCt. for Jernbanen til Korsør, og ikke alene for de Mile, som skulle anlægges, men ogsaa for de, der allerede ere anlagte til Roeskilde, saa er det mærkeligt kort Tid derefter at see Regjeringen indtage en saa ligegyldig Stilling ligeoverfor det samme Selskab, i hvis Fremgang den dog er saa høilighen interesseret; thi for en væsentlig Deel falder Statens Interesse sammen med det kjøbenhavnske kongske Jernbaneselskab. Skaffer nemlig dette Selskab betydelig Fart paa sin Bane, vil derved Statens Risiko betydeligt forringes. Dette Selskab staaer altsaa ikke som noget Fremmed for selve Staten, men Statens Interesse er saa nøie knyttet til det, at der er særlig Opfordring til at understøtte Foretagender, hvorved den Risiko, som Statens Garantie medfører, kan formindres. Det har gjort mig ondt fra Regjeringens Side at høre saadanne Ideer udfastede som den, at man skulde lægge en særlig Skat paa Indtægterne af Jernbanen; thi jeg troer ikke, at Sligt egner sig til at vedligeholde den Interesse, som fortiden finder Sted med Genst. til Foretagender som det heromhandlede. Naar der vise sig gunstige Conjuncturer, da er det ikke godt strax at vise for stor Begjærighed efter deraf at drage en særlig Fordeel for Finantserne, og jeg vilde finde det aldeles uhensigtsmæssigt, om man vilde indføre en saadan særlig Bæfatning for Jernbaneanlæg. Under Forudsætning af, at der foretages nogle Forandringer i Enkelthederne, skal jeg saaledes tillade mig at anbefale det foreliggende Lovforslag som en for Landet vigtig og for selve Staten med Genst. til Garantien for Jernbanen til Korsør betydningsfuld Sag.

Scherning: Det forekommer mig, at det blev udtalt, at der ikke vilde være en Forskjel i den Interesse, som det roeskildske Jernbaneselskab maatte have for dette Anlæg, enten Loven fik den Stikkelse, hvori den her foreligger, eller den blev indrettet saaledes, at det var en almindelig Indrømmelse til Regjeringen at contrahere med hvem det skulde være. Jeg troer nu ikke, at dette er Tilfældet; thi, i hvilken Form Forslaget end foreligger, saa har Jernbaneselskabet netop samme Interesse